

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/851/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312214187
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Javorčíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1312214187.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Javorčíkovej a členiek senátu Mgr. Barbory Bartekovej a JUDr. Edity Szabovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., , so sídlom Pribinova ulica č. 25, Bratislava, IČO : 35807598, zastúpený: advokátska kancelária Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova č. 4, Bratislava, IČO : 36864421, proti odporcovi: Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III v Bratislave zo dňa 25.2.2014, č.k. 11C/152/2012-20, pomerom hlasov 3:0 takto

r o z h o d o l :

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava III v Bratislave zo dňa 25.2.2014, č.k. 11C/152/2012-20 **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Z odôvodnenia vyplýva, že návrhom doručeným súdu dňa 27.9.2012 sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu z titulu majetkovej ujmy sumu 175,- eur a sumu 331,92 eur z titulu nemajetkovej ujmy. Nárok odôvodnil tým, že ako veriteľ zo zmluvy o úvere navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu, ktorá vznikla neplnením záväzku z tejto zmluvy voči povinnej G. W.. Súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie a udelil mu poverenie. Navrhovateľ neskôr podal návrh na zmenu exekútora a očakával, že ku zmene dôjde rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Podľa navrhovateľa mal súd rozhodnúť do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na zmenu exekútora. Exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si spoluprácu s účastníkmi konania, nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase. Navrhovateľ tvrdil, že neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Navrhovateľ si z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu uplatnil náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil. Majetková ujma podľa neho predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Na správu pohľadávky vynaložil prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov 70,- eur, na udržiavanie a správu listín a komunikáciu s pôvodným exekútorom sumu 40,- eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných súdu, na poštové a telekomunikačné výdaje sumu 15,- eur, spolu 175,- eur. Nemajetkovú ujmu v peniazoch si navrhovateľ uplatnil preto, že neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, riziko insolventnosti povinného. Náhradu vníma

ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jeho nárokov a práv. Podľa jeho názoru tento stav vyvolal u neho pocit frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít a vytvorených podnikateľských plánov, hospodársku stratu, ovplyvnil podnikateľské postupy a spôsobil neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Súd bol nečinný 190 dní, preto si uplatňuje titulom nemajetkovej ujmy sumu 331,92 eur (55,32 eur za mesiac).

Keďže tento spor možno považovať za drobný spor, súd rozhodol podľa § 115a ods. 1 a 2 O.s.p. na základe listinných dôkazov, bez nariadenia pojednávania. Z exekučného spisu sp. zn. 35Er/750/2005 zistil, že dňa 6.5.2005 bola súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 11.5.2005 súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora Mgr. Vladimíra Cipára. Dňa 6.10.2010 bol súdu doručený návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením zo dňa 13.4.2011 súd rozhodol tak, že vyhovel návrhu navrhovateľa a vykonaním exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. Zároveň rozhodol o trovách pôvodného exekútora.

Súd poukázal na ustanovenia § 3 ods. 1 písm. d); 9 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a konštatoval, že nesprávnym úradným postupom sa zakladá objektívna zodpovednosť štátu, ktorej sa v zmysle ustanovenia § 3 ods. 2 citovaného zákona nemožno zbaviť. Zodpovednosť predpokladá kumulatívne splnenie troch podmienok a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ďalej poukázal na ustanovenia § 238 a 44 ods. 6 Exekučného poriadku, platného v čase začatia exekučného konania, a novelu ustanovenia § 44 Exekučného poriadku, účinnú od 1.9.2005. Podľa nej súd bol povinný rozhodnúť o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Keďže v prejednávanom prípade ide o konanie, ktoré bolo začaté pred 1.9.2005, nebol súd povinný rozhodnúť o zmene exekútora do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na zmenu exekútora, tak ako to tvrdil navrhovateľ. Nesprávny úradný postup nie je v tomto prípade založený na porušení ustanovenia Exekučného poriadku. Nesprávny úradný postup by mohlo predstavovať vydanie rozhodnutia nie v primeranej lehote, avšak návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody nie je dôvodný ani v tomto prípade. Súd poukázal na ustanovenia § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Navrhovateľ si vo veci uplatnil majetkovú škodu, ktorá mala vzniknúť správou pohľadávok prostredníctvom pracovných výkonov jeho zamestnancov, pričom takto vyčíslená škoda nemá žiadnu príčinnú súvislosť s postupom súdu. Aj v prípade zmeny súdneho exekútora by navrhovateľovi vznikli náklady súvisiace so správou jeho pohľadávok, aj náklady na udržiavanie a správu informačného systému. Ani ostatná škoda, ktorú si navrhovateľ vyčísliť (administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných súdu a náklady na poštovné a telekomunikačné náklady), neboli v konaní preukázané, a súčasťou súdneho exekučného spisu nie sú ani žiadne urgencie a iná komunikácia navrhovateľa. Navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi ním tvrdenou škodou a postupom súdu. V tomto prípade preto nedošlo k zmenšeniu majetku navrhovateľa, ani k vynaloženiu iných nákladov (ktoré by navrhovateľ nemusel znášať) aj v prípade, ak by súd o jeho návrhu rozhodol v kratšej lehote. O objektívnu zodpovednosť štátu za nesprávny úradný postup ide vtedy, ak je preukázané, že práve nesprávny úradný postup bol príčinou škody. V prejednávanom prípade súd dospel k záveru, že absentuje príčinná súvislosť medzi navrhovateľom tvrdenou a vyčíslenou škodou a postupom súdu pri rozhodovaní o zmene exekútora. Súd nesúhlasil ani s tvrdením navrhovateľa, že postupom súdu bol vystavený riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania, či riziku insolventnosti povinného. Súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu udelením poverenia súdu na jej vykonanie a zmena exekútora neovplyvnila ani účel konania, ani nemala bezprostredný vplyv na povinného. V tejto súvislosti súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.3.2007, sp.zn. 3Cdo/32/2007, v ktorom konštatoval, že nerozhodnutie o zmene exekútora v primeranej lehote môže mať za následok vznik zodpovednosti štátu len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré by bolo priamo a nesprostredkované spôsobené iba týmto postupom. Ak by aj súd nerozhodol o návrhu navrhovateľa na zmenu exekútora v primeranej lehote, nemôže len z titulu dopustenia sa uvedenej procesnej nesprávnosti, bez ďalšieho, zodpovedať za všetko, čo nastalo v čase po uplynutí primeranej lehoty, v ktorej mal súd rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora do rozhodnutia, a čo malo negatívny dopad na majetok účastníka konania.

Navrhovateľ si vo veci uplatnil aj nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy. Aj tento nárok predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, ako majetkovej sféry poškodeného a môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Navrhovateľ nenavrhoval žiadne dôkazy, ktorými by preukazoval nemajetkovú ujmu. Nebola tak preukázaná príčinná súvislosť medzi navrhovateľom deklarovanou nemajetkovou ujmu a postupom

súdu pri zmene súdneho exekútora, ktorý navrhovateľ označil ako nesprávny úradný postup. Pre neexistenciu príčinnej zákonných podmienok pre priznanie žalovaného nároku súd návrh navrhovateľa na zaplatenie nemajetkovej ujmy ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1, podľa ktorého súd prizná účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu, podaním zo dňa 12.9.2014. Namietol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodol vylúčený sudca, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu. Tvrdil, že súd prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa a právneho zástupcu navrhovateľa, postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p., z dôvodu, že sa navrhovateľ bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil. Navrhovateľ riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania. Uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spojené s označenými dôvodmi. Súd preto nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Poukázal aj na ust. § 15 O.s.p. a uviedol, že navrhovateľ uskutočnil podanie obsiahnuté v texte návrhu, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na pojednávanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Takéto rozhodovanie je v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu o nevylúčení sudcov okresného súdu z pojednania veci. Súd sa nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o zrušenie nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu. Navrhovateľ sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Navrhovateľ sa nemal ani možnosť vyjadriť k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Súd rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľovi ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu, vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam. Navrhovateľ nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť, nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Súd porušil jeho právo na kontradiktórny súdny proces. Ďalej namietol, že súd prvého stupňa ignoroval jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu na udržiavanie a správy informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje a v tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník (povinný), nakoľko v prípade, že by došlo k rozhodnutiu súdu o návrhu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by časom transformované do podoby trov exekúcie. Mal za to, že právnym titulom v danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Poukázal na to, že v konaní pred súdom mienil predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej. Bol názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vnútorne rozporné. Súd nevysvetlil prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, hoci zistil, že o jeho návrhu v exekučnom konaní nebolo rozhodnuté v zákonnej lehote. Napriek tomu, že súd zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy, pričom rozhodnutie založené na skutkovej a právnej chybe súdu nie je v právnom štáte udržateľné. Žiadal preto rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, lebo neobstojí ani jedna odvolacia námietka navrhovateľa.

Súd prvého stupňa zistil správne skutkový stav veci, a vyvodil z neho správny právny záver o nedôvodnosti uplatneného nároku žalobcu predovšetkým už pre nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora, hoci na túto prejednávajúcu vec sa uvedená lehota nevzťahovala. Sú správne závery súdu prvého stupňa o nepreukázaní existencie majetkovej ujmy, resp. nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa, a príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie aj podrobne a presvedčivo odôvodnil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje ich správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

K odvolacej argumentácii žalobcu odvolací súd v prvom rade uvádza, že ako nadriadený súd uznesením z 24.10.2012, č. k. 14NcC/279/2012-12 rozhodol, že sudkyňa súdu prvého stupňa JUDr. Z. B. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Nie je preto dôvodná námietka žalobcu v odvolaní, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca.

Neobstojí ani námietka žalobcu, že súd prvého stupňa porušil jeho právo na kontradiktórny súdny proces. Aj keď odvolací súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy, má za to, že zásadu kontradiktórnosti nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami (ustanoveniami) procesného predpisu. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo/116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania. Vo veci sa jedná o drobný spor a Občiansky súdny poriadok umožňuje súdu v takýchto veciach postupovať podľa § 115a ods. 1 a 2. Teda nenariaďovať pojednávanie a určiť len termín verejného vyhlásenia rozsudku. V takýchto prípadoch súd vo veci rozhodne len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi konania. Odvolacia námietka, že navrhovateľ žiadal súd o zrušenie termínu nariadeného pojednávania je tak zavádzajúca, ktorá nemá oporu v súdnom spise. Navrhovateľovi predvolanie na pojednávanie doručované nebolo a tento ani nepožiadal súd o prerušenie konania. Súd o prerušení konania vôbec nerozhodoval pred a ani súčasne vo vyhlásenom rozsudku. Obsah odvolania tak nasvedčuje tomu, že ide o formulárový typ odvolania, ktorý navrhovateľ podáva v mnohých ďalších obdobných sporoch bez toho, aby sa náležite oboznámil s obsahom napadnutého rozhodnutia a postupom súdu, ktorý mu predchádzal.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu v konaní úspešnému odporcovi nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.